

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Twence Mestverwaarding locatie Elhorst- Vloedbelt, gemeente Borne

Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

23 mei 2018 / projectnummer: 3290

1. Hoofdpunten voor het milieueffectrapport

Twence B.V. wil op de locatie Elhorst-Vloedbelt in de gemeente Borne, aan de N743 tussen Almelo en Zenderen, een mestverwerker realiseren om een bijdrage te leveren aan het oplossen van mestoverschot in het Twents deel van de provincie Overijssel. De bestaande stortplaats op deze locatie zal blijven bestaan maar met minder aanvoer dan thans vergund. Het stortgas dat vrijkomt uit het al volgestorte deel van de stortplaats wordt nuttig gebruikt voor de mestverwerker. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het Provinciaal Inpassingsplan (PIP) en de benodigde vergunningen wordt de procedure voor milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen en een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de m.e.r. (hierna 'de Commissie') is gevraagd te adviseren over de gewenste inhoud van het MER.

Om het milieubelang een volwaardige plaats te kunnen geven in de besluitvorming over het PIP en de benodigde vergunningen adviseert de Commissie in het MER:

- een onderbouwing te geven van de locatiekeuze en verwerkingsmethode voor de mestverwerkingsinstallatie, met speciale aandacht voor de milieuoverwegingen daarbij;
- een overzicht van milieueffecten te geven, mede gebaseerd op onderzoeken bij vergelijkbare mestverwerkingsinstallaties elders;
- aan te geven op welke wijze en termijn de daadwerkelijke effecten worden gemonitord en evaluatieonderzoek wordt verricht.

Besluitvormers en belanghebbenden lezen in de eerste plaats de samenvatting. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet zelfstandig leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

Leeswijzer

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail aan welke informatie in het MER moet worden opgenomen. Het advies moet gelezen worden aanvullend op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), d.d. 2 maart 2018, die al veel relevante informatie bevat. Voor de leesbaarheid is op enkele plaatsen informatie uit de NRD herhaald waardoor enige overlap optreedt maar wel een volledig beeld ontstaat van te onderzoeken aspecten in het MER.

2. Achtergrond en beleidskader

2.1 Achtergrond

Geef in het MER aan waarom gekozen wordt voor een mestverwerkingsinstallatie met een capaciteit van 250.000 ton mest per jaar. Doe dit aan de hand van een overzicht van milieu- en andere voor- en nadelen van mestverwerkingsinstallaties met verschillende verwerkingscapaciteit, bijvoorbeeld 100.000, 250.000 en 400.000 ton mest per jaar. Betrek daarbij ook de optie van geografische spreiding over bijvoorbeeld 2 locaties met elk een verwerkingscapaciteit van bijvoorbeeld 150.000 ton mest per jaar. Presenteer voor iedere capaciteit/optie de mate waarin een oplossing wordt geboden voor het mestoverschot in het Twents deel van de

provincie Overijssel. Betrek daarbij de relatie met andere initiatieven voor mestverwerking in de regio.

Geef aan hoe het initiatief past binnen Rijksbeleid voor een circulaire economie, zoals uitgewerkt in de visie Nederland Circulair in 2050 en in de ambities van de Transitieagenda Biomassa & Voedsel.

Geef aan hoe het initiatief zich verhoudt tot de 'Klimaattafel voor Landbouw en Landgebruik', waaraan Rijksoverheid en stakeholders mogelijkheden uitwerken voor verdergaande reductie van broeikasgasemissies in de landbouwsector.

Licht toe waarom de verwerkingscapaciteit van de stortplaats wordt terug gebracht van 190.000 ton naar 95.000 ton per jaar. Geef aan of, en zo ja in welke mate de aard van de afvalstoffen die gestort of tijdelijk opgeslagen mogen worden wijzigen.

3. Voornemen

Geef in het MER een onderbouwing van de voorgenomen (onderdelen van de) mestverwerkingsinstallatie, als ook een technische uitwerking ervan. Geef aan welke type(n) mest de installatie zal verwerken en welke flexibiliteit de mestverwerkingsinstallatie heeft ten aanzien van de samenstelling van de aangevoerde mest.

Presenteer een helder overzicht van de massa- en waterbalansen van de voorgenomen mestverwerkingsinstallatie, inclusief een massabalans voor stikstof. Presenteer een heldere energiebalans. Besteed hierbij in het bijzonder (kwantitatief) aandacht aan de benutting van stortgas en biogas in de mestverwerkingsinstallatie. Beschouw hierbij ook de verwachte ontwikkeling van de stortgasproductie in de tijd.

Geef aan of er elders referentie-installaties aanwezig zijn waar deze (combinatie van) technieken (op vergelijkbare schaal en voor vergelijkbare mest) succesvol worden toegepast. Beschrijf specifiek de procesmaatregelen die genomen worden om de geur-, stikstof-, en stofemissies te reduceren en de effectiviteit van deze maatregelen. Betrek hierbij ervaringscijfers van referentie-installaties.

Presenteer een analyse van bijzondere bedrijfsomstandigheden (opstart, gebruikname, storingen en calamiteiten) die zouden kunnen leiden tot verhoogde emissies. Geef een inschatting van de mogelijke frequentie en duur van de bijzondere bedrijfsomstandigheden en het kwantitatieve effect op emissies. Beschrijf organisatorische en technische maatregelen waarmee de gevolgen daarvan zoveel mogelijk beperkt worden.

Geef inzicht in de herkomst van de mest, het aantal transportbewegingen, de wijze van transport (vrachtauto's, trekkers) en de routes die gebruikt worden voor de aanvoer van de mest.

De voorgenomen mestverwerkingsinstallatie scheidt mest in fosfaat- en kaliummeststoffen, ammoniakwater, schoon water en biogas. Geef aan in welke mate opslag en/of nabewerking van deze producten (op locatie of elders) plaatsvindt. Presenteer per product wat de beoogde

afzetmarkten c.q. nuttige toepassingen zijn. Ga ook in op de afzetzekerheid over het jaar heen. Geef inzicht in het aantal transportbewegingen en de wijze van transport voor de afvoer van genoemde eindproducten.

4. Alternatieven

4.1 Locatiealternatieven

In de NRD zijn verschillende potentiële locaties voor realisering van de mestverwerkingsinstallatie met elkaar vergeleken. Geef aan hoe de selectie van deze locaties tot stand is gekomen en of er in het Twents deel van de provincie Overijssel nog andere locaties aanwezig zijn die, na een eventuele bestemmingsplanwijziging, potentieel geschikt(er) zijn. Onderbouw op basis van een overzicht van de milieu- en overige¹ voor- en nadelen van iedere locatie waarom gekozen is voor realisatie op locatie Elhorst-Vloedbelt. Gebruik daarbij niet alleen, zoals gedaan in de NRD, als milieucriterium de afstand tot woonkernen/woningen en beschermde natuurgebieden maar ook of de betreffende locatie past binnen de wettelijke en beleidsmatige milieurandvoorwaarden.

4.2 Inrichtingsalternatieven

In de NRD is een zevental alternatieven voor mestverwerking met elkaar vergeleken, variërend van een simpele naar een steeds verdergaande verwerking en toenemende diversiteit van de geproduceerde grondstoffen. Verwerkingsmethode 5, te weten een inrichting met monovergister en opwerking van deelstromen, is de in de vergunningaanvraag opgenomen activiteit. Ook is deze verwerkingsmethode uitgangspunt geweest voor de al verleende vergunning voor de Wet natuurbescherming (Wnb). Verwerkingsmethodes 6 en 7 worden gezien als reële opties voor de nabije toekomst. In verwerkingsmethode 6 wordt het geproduceerde biogas omgezet in groengas en bij verwerkingsmethode 7 wordt ook nog CO₂ afgevangen. Presenteer in het MER op hoofdlijnen de milieu- en overige voor- en nadelen van iedere verwerkingsmethode, met andere woorden methoden 1-4 en 6 en 7. Geef aan waar deze methoden reeds zijn of worden toegepast en welke ervaringen er mee zijn opgedaan.² Onderbouw op basis van deze informatie de keuze voor de verwerkingsmethode.

5. Referentiesituatie

Zet de milieugevolgen van het voornemen af tegen die bij autonome ontwikkeling. Onder de autonome ontwikkeling wordt verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu in het studiegebied, zonder dat het voornemen wordt gerealiseerd. Bij deze beschrijving moet het MER uitgaan van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van reeds genomen besluiten over nieuwe activiteiten. Als niet zeker is of bepaalde activiteiten doorgaan, dan kunnen verschillende scenario's voor de autonome ontwikkeling worden gebruikt. Denk bijvoorbeeld aan het voornemen van de gemeente Borne om een rondweg te realiseren.

¹ Denk aan bedrijfseconomische voor- en nadelen.

² Een verwerkingsmethode vergelijkbaar met die van optie 5 wordt bijvoorbeeld toegepast op de locatie Horst-Amerika.

In 2007 heeft de provincie Overijssel een milieubeschikking aan Twence afgegeven voor het op of in de bodem brengen van 190.000 ton huishoudelijke en bedrijfsafvalstoffen per jaar, afkomstig van buiten de inrichting. Daarnaast is op basis van deze vergunning tijdelijke opslag van afvalstoffen mogelijk, in afwachting van nuttige toepassing binnen en buiten de inrichting. Volgens de vergunning mag het afval worden aangevoerd door middel van maximaal 19.000 vrachten per jaar, met gemiddeld acht vrachten per uur. In de praktijk wordt de stortplaats slechts sporadisch gebruikt omdat deze nu (en ook bij autonome ontwikkeling) vooral een achtervangfunctie heeft in geval van calamiteiten. De Commissie adviseert dan ook, conform het voorstel in de NRD, de huidige werkelijke situatie als referentie te hanteren. De effecten van het voornemen kunnen daardoor als het worst-case scenario bestempeld worden.

6. Milieugevolgen

Verschillende milieueffecten zijn ten tijde van eerdere vergunningaanvragen al onderzocht. Op basis hiervan is in de tabellen 6.1 en 6.2 van de NRD een globale effectbeschrijving van het voornemen opgenomen. In hoofdstuk 6.2 is aangegeven welke milieuonderdelen in het MER nader worden uitgewerkt. Onderstaande adviezen ten aanzien van respectievelijk grijs milieu/gezondheid, water en natuur moeten gezien worden als aanvulling op wat in de NRD wordt voorgesteld.

6.1 Grijs milieu en gezondheid

Geluid

Toets de geluidbelasting vanwege het verkeer van en naar de inrichting aan de wettelijke grenswaarden, en vergelijk deze met de referentiesituatie. Ga ook in op mogelijke cumulatie van geluidbelasting vanuit verschillende bronnen.

Geur

Toets de berekende geurbelasting aan het gemeentelijke en provinciale geurbeleid en vergelijk deze met de referentiesituatie. Ga in op de onzekerheden ten aanzien van de geuremissies/-belasting bij onvoorziene omstandigheden.

Externe veiligheid

Presenteer in het MER de resultaten van de verkenning naar externe veiligheidsrisico's. Grijp daarbij terug op eerder uitgevoerd onderzoek van de provincie Overijssel.

Gezondheid

Beschrijf naast een mogelijke cumulatie van milieueffecten (geluid, geur, luchtkwaliteit) ook andere aspecten die invloed kunnen hebben op de gezondheids(beleving) in de directe omgeving. Denk aan de landschappelijke inpassing (zicht op de activiteiten) en de eventuele risico's op een mogelijke uitbraak van dierziektes.

6.2 Water

Eén van de eindproducten van het verwerkingsproces is water. Dit water wordt (her)gebruikt en geloosd op het oppervlaktewater. Door middel van polishing wordt het water eerst

ontdaan van aanwezige verontreiniging. Maak in het MER aannemelijk dat de kwaliteit van het geloosde water zodanig is dat deze valt binnen de ruimte die in het kader van de al afgegeven Waterwetvergunning is aangehouden.

6.3 Natuur

6.3.1 Gebiedsbescherming

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Ook als het voornemen niet in of direct naast een beschermd gebied ligt, kan het (via externe werking) gevolgen hebben voor een beschermd gebied.

Natura 2000-gebieden

Geef voor de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden³ aan wat daar de instandhoudingsdoelstellingen voor de verschillende soorten en biotopen zijn en of er sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling. Onderzoek of negatieve effecten mogelijk zijn als gevolg van extra stikstofdepositie (bijvoorbeeld door de mestverwerkingsinstallatie en verhoogde verkeersdruk), in cumulatie met de reeds bestaande belasting van deze gebieden. Onderbouw in het MER dat er door het voornemen geen extra stikstofemissies plaatsvinden als waarvan is uitgegaan bij verlening van de Wnb-vergunning.

Natuur Netwerk Nederland (NNN)

Beschrijf voor de NNN-gebieden in en rond het plangebied de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek op kwalitatieve wijze welke gevolgen het initiatief voor deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft, bijvoorbeeld als gevolg van externe effecten veroorzaakt door bijvoorbeeld stikstofdepositie en geluidbelasting. Geef aan hoe het 'nee tenzij' regime zoals dat geldt voor het NNN provinciaal is uitgewerkt en hoe het voornemen hierin past.

6.3.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Wet natuurbescherming beschermde soorten te verwachten zijn in het plan- en studiegebied, waar zij voorkomen en welk beschermingsregime voor de betreffende soort geldt. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor deze beschermde soorten en hun staat van instandhouding. Beschrijf welke maatregelen getroffen kunnen worden om verstoring van bijvoorbeeld vaste rust- en verblijfplaatsen, zo beperkt mogelijk te houden.

³ Wierdense Veld, Borkeld, Lonnekermeer, Lemselermaten, Achter de Voort, Agelerbroek & Voltherbroek en Springendal & Dal van de Mosbeek.

7. Monitoring en evaluatie

Geef in het MER aan op welke wijze de daadwerkelijke effecten gemonitord zullen worden en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over de op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de werkwijze van de Commissie vindt u op: <http://www.commissiemer.nl/advisering/watdoetdecommissie>

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Ir. Sjoerd Bokma

Ir. Tanja Bremer

Ir. Arjen Brinkmann

Dr. Geert Draaijers (secretaris)

Drs. Sjef Jansen

Mr. Tom Smit (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Provinciaal Inpassingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke activiteiten het gaat (<http://www.commissiemer.nl/regelgeving/besluitmer>). Voor de onderhavige activiteit geldt geen m.e.r.-plicht. Uit oogpunt van zorgvuldige besluitvorming is er voor gekozen om een vrijwillig MER op te stellen en om vrijwillig de m.e.r.-procedure te doorlopen.

Bevoegd gezag

Provinciale Staten van de provincie Overijssel.

Initiatiefnemer

Twence B.V.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Alle zienswijzen en adviezen die de Commissie van het bevoegd heeft ontvangen, heeft ze gelezen en in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3290](#) in te vullen in het zoekvak.

Bezoekadres

A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

Postadres

Postbus 2345
3500 GH Utrecht

t 030-2347666

e mer@eia.nl

w commissiemer.nl

